

на тему “Художньо-інтелектуальний синкретизм творчості Валерія Шевчука”. Модерувала захід керівник Центру Л. Тарнашинська, котра відразу кількома словами охарактеризувала творчий доробок письменника, що налічує на сьогодні 180 книжок, зазначивши, що вже завтра ця цифра, безперечно, зміниться.

Круглий стіл розпочався із привітального слова старшого наукового співробітника Національного музею літератури України *О. Круківської*, котра розповіла про широку культурно-освітню програму, якою музей відзначає ювілей В. Шевчука. Після цього було заслухано низку наукових доповідей. Так, *І. Приліпко* запропонувала увазі гостей тему: “Інтертекстуальний простір творчості Валерія Шевчука”, *Р. Мовчан* ознайомила присутніх із творчим набутокм В. Шевчука та специфікою його письменницької праці, *Л. Пономаренко* провела аналогії творчих шукань В. Шевчука із притчею про “блудного сина”. *С. Чернюк* (Житомир), малої батьківщини письменника-ювіляра, розповіла про вшанування славного земляка в місті, де він народився, зокрема. В Житомирському державному університеті ім. Івана Франка, почесним професором якого він є від 2005 р., а також про літературну премію Валерія Шевчука, яка від 2011 р. вручається в Інституті філології та журналістики цього вишу. *Л. Тарнашинська* наголосила на надзвичайному вмінні В. Шевчука впродовж десятиліть утримувати увагу до себе. Тобто говорила про той високий рівень майстерності, що не втомлюються досліджувати літературознавці, а також про його неабияку “застережливу місію” – потужний антиімперський викривальний струмінь, яким пронизана переважна більшість творів письменника, що у світлі останніх подій прочитуються по-новому, через цілу систему застережень і сигналів, які він посилав та посилає зі сторінок своїх романів і повістей.

Після круглого столу всі присутні мали можливість ознайомитися із цікавою літературно-мистецькою виставкою “Сад житейський” Валерія Шевчука”.

*За матеріалами Центру дослідження
проблематики українського шістдесятництва*

Отримано 23 вересня 2019 р.

м. Київ

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “СМІХОВА КУЛЬТУРА СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ І РАННЬОМОДЕРНОЇ УКРАЇНИ”

19 – 20 жовтня 2019 р. у Свято-Дмитрівському катехитично-пастирському центрі Харкова пройшла міжнародна наукова конференція “Сміхова культура середньовічної і ранньомодерної України”. Її проведення було присвячене 400-річчю вистави в Кам’янці-Струмиловій (нині Кам’янка-Бузька, районний центр на Львівщині) драми Якуба Гаватовича “Трагедія або Образ смерти Іоана Хрестителя”, між діями якої 24 червня 1619 р. було показано перші видані друком українські інтермедії. Їх умовно називають “Продаж kota в мішку” (або “Стецько і Климко”) і “Найкращий сон” (або “Прокіп, Грицько і Денис”). Співорганізаторами конференції виступили Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Колегія Патріярха Мстислава та кафедра історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

На відкритті конференції виступили із привітаннями ректор Колегії Патріярха Мстислава архієпископ *Ігор Ісіченко* та завідувач кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна проф. *Олена Матушек*.

На першій секції “Феномен комічного в літературознавчій інтерпретації” (модератор О. Матушек) було заслухано доповіді доцента кафедри літературознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія” *Р. Семківа* “Класичні теорії комізму: від Аристотеля до Канта”, професора кафедри української та світової літератури Харківського національного педагогічного університету імені Г. Сковороди *Н. Левченко* “Образ сміху в системі біблійної префігурації в давній українській літературі” та аспірантки кафедри філософії Сумського державного університету *В. Гавриленко* “Ранньомодерний гумор як показник світогляду”.

На другій секції “Бурлеск і проблеми низового бароко” (модератор М. Сулима) виступили докторантка кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства Бердянського державного педагогічного університету *С. Журавльова* (“Великодня тема в українській бароковій поезії: від величання до бурлеску”), аспірантка кафедри літературознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія” *О. Пелешенко* (“Моделі райського простору в українському низовому бароко”), магістрантка Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка *С. Богданець* (“Між голодом і обжерством: харчові фабули в гумористичній літературі українського бароко”).

Третя секція “Поезія повсякдення” (модератор архієпископ Ігор Ісіченко) включала доповіді професорки кафедри міжкультурних досліджень Центрально-Східної Європи Варшавського університету *І. Гетко* “Гумор як дидактичний інструмент (на матеріалі видань василіянських друкарень XVIII ст.)”, старшого викладача кафедри міжкультурних досліджень Центрально-Східної Європи Варшавського університету *Р. Крамара* “Відгомін низового бароко в українському політичному фольклорі 1920 – 1930-х років (за матеріалами з розсекречених архівів)”, аспірантки докторської школи імені Юхименків Національного університету “Києво-Могилянська академія” *О. Петренко-Цеунової* “Засоби комічного у трагедокомедії Володимир Феофана Прокоповича”.

Недільні засідання відкрила секція четверта “Інтермедії” (модератор Н. Левченко). Доповіді виголосили архієпископ *Ігор Ісіченко*, професор кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (“Гібридна війна на сцені Києво-Могилянської академії (1736 – 1737 рр.)”, академік НАН України, заст. директора з наукової роботи Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України *М. Сулима* (“Життя України в інтермедіях XVII – XVIII ст. (реалістичні та комічні інтерпретації)”), ст. викладачка кафедри літературознавства Національного університету “Києво-Могилянська академія” *Н. Пелешенко* (“Інтермедії до драми Якуба Гаватовича в романі О. Ільченка “Козацькому роду нема переводу, або ж Мамай і Чужа Молодиця”), доцент кафедр української літератури імені академіка Михайла Возняка та філології Львівського національного університету імені Івана Франка й Українського католицького університету *Н. Федорак* (“Низова модифікація житійного канону в “Автобіографії” Іллі Турчиновського”).

Завершальною виявилася секція п'ята “Комізм в антиноміях бароко” (модератор архієпископ Ігор Ісіченко). Вона включала доповіді ст. викладача кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна *Ю. Ларіна* “Іронічні підтексти передмови Захарії Копистенського до лаврського видання Бесід Іоана Золотоустого на

14 послань святого апостола Павла”, завідувачки кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна О. Матушек “Засоби комічного у проповідях Лазаря Барановича”, ст. наукової співробітниці державної наукової установи “Енциклопедичне видавництво” К. Борисенко “Засоби комічного в українських богословсько-полемічних трактатах, спрямованих проти російських *старовірів*”, аспірантки кафедри історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна О. Рудої “Сміх і дотеп у книзі Лазаря Барановича “*Żywoty świętych*”.

Підсумовуючи перебіг конференції, акад. М. Сулима наголосив на вдалому виборі її теми, який визначає перспективний напрямок наукових досліджень, і висловив надію на продовження вельми плідної практики міжнародних медієвістичних зустрічей, що вже вп'яте проводяться в Харкові завдяки Колегії Патріярха Мстислава та харківському осередкові істориків українського письменства Х – XVIII ст. Проф. О. Матушек подякувала за цікаві доповіді учасникам конференції та відзначила успішну організаційну працю Т. Трофименко, а також Л. Коробко й сестрицтва Свято-Дмитрівського храму Харкова (голова І. Цихманова), які заопікувалися харчуванням і побутом гостей конференції. Архiepіскоп Ігор Ісіченко повідомив про попередню домовленість із науковим видавництвом “Акта” про публікацію матеріалів конференції в окремому збірнику й висловив надію на його вихід до осені наступного року за умов своєчасного надсилання доповідей.

Отримано 22 жовтня 2019 р.

Ігор Ісіченко, архієпископ
м. Харків

VI СУЛТАНІВСЬКІ ЧИТАННЯ

24–25 жовтня 2019 р. в Івано-Франківську на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася чергова всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю “VI Султанівські читання. Українська літературознавча полоністика: стан і перспективи розвитку”. Організатором конференції, на якій розглядалися наукові проблеми літературознавства, педагогіки (методики викладання польської словесності) та філософії, стала кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства ПНУ імені Василя Стефаника.

У форумі взяли участь вітчизняні фахівці з ПНУ імені Василя Стефаника, Івано-Франківського національного медичного університету, Товариства польської культури ім. Францішка Карпінського (Івано-Франківськ), ЛНУ імені Івана Франка (Львів), СНУ імені Лесі Українки (Луцьк), Житомирського державного університету імені Івана Франка, Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського та Національної академії Служби безпеки України (Київ), ЗНУ (Запоріжжя), Київського літературно-меморіального музею Максима Рильського, Національного університету “Запорізька політехніка”, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, а також Коледжу ЧНУ імені Юрія Федьковича (Чернівці). З Республіки Польщі – працівники Академії імені Якуба з Парадижа в Гожові Великопольському, Жешувського університету, Університету Адама Міцкевича в Познані, Інституту славістики Польської академії наук, Сілезького університету в Катовіцах.